

Η πεποίθηση για την ελεύθερη και κριτική αναζήτηση της αλήθειας είναι βαθεία ριζωμένη μέσα μου. Δεν δέχομαι επίσημες ερμηνείες χωρίς εξέταση, θέσεις χωρίς να εξετάσω αν η σκοπιμότητα συμβαδίζει με τον τελικό στόχο που επιδιώκεται ή τον διαστρεβλώνει, ιερές αγελ. και ιερά τέρατα. Δεν δέχομαι το μαντρί, γιατί το μαντρί δεν συμβαδίζει σε καμιά περίπτωση με τις επιδιώξεις μου. Η αγωνιστικότητα, η συσπείρωση προκύπτουν από πεποίθηση και όχι από διαταγές.

Με ενοχλεί ο λαϊκισμός τα απλοποιημένα συνθήματα, ο πόλεμος των συμβόλων που συγκαλύπτουν τα προβλήματα. Τα προβλήματα είναι πολύπλοκα και δεν λύνονται με απλές συνταγές. Οι λύσεις είναι στη σημερινή κοινωνία πάντα πολύπλοκες και δεν μπορούν να προκύψουν από συζητήσεις σε καφεενεία.

Με ενοχλεί η πολιτική που εξαντλείται στην κομματική αντιπαράθεση, φάχνει για τεχνάσματα για να εντυπωσιάσει, τρόπους να παρασύρει και δεν ενδιαφέρεται να διαμορφώσει σχέδια για το αύριο, να αναλύσει, να συμπεράνει και να κινητοποιήσει για το συμπέρασμα. Με ενοχλούν κόμματα χωρίς πρόγράμματα και με ενοχλούν γενικόλογα προγράμματα.

Με ενοχλεί η έλλειψη συναίσθησης ότι η πολιτική δεν είναι επάγγελμα αλλά αποστολή. Νομίζω ότι η συνέπεια και η συνέχεια δεν είναι μόνο χρήσιμα αλλά και αναγκαία χαρακτηριστικά της πολιτικής. Δεν συμμετέχω στην πολιτική για να διαχειρισθώ εξουσία αλλά για να πετύχω ένα συγκεκριμένο στόχο. Στόχος με συνέπειες, πισωγυρίσματα, αλλαγές γραμμών δεν πετυχαίνει. Η πολύ τακτική διαφθείρει και διαστρεβλώνει το στόχο.

Με ενοχλεί η απρογραμμάτιστη δουλειά, η έλλειψη σοβαρότητας, η αντίληψη ότι η πολιτική είναι παιχνίδι τακτικής και εντυπώσεων και γι' αυτό υπάρχει πάντα καιρός για να βρούμε τι θα πρέπει να κάνουμε και να το εφαρμόσουμε. Μιά τέτοια στάση οδηγεί σε αντικρουόμενες πολιτικές, αλληλοαναιρούμενες ενέργειες, πρόγραμμα 100 ημερών που δεν επιζούν ούτε 100 μέρες, ωραιόλογες δηλώσεις που σ' αφήνουν χωρίς κατεύθυνση.

Με ενοχλεί γι' αυτό ιδιαίτερα ο μικροκομματισμός, τα ρουσφέτια, οι χειραψίες, οι εναγκαλισμοί που αποτελούν θέατρο, οι κουμπαριές και γενικά η παραδοσιακή συμπεριφορά του παραδοσιακού πολιτικού.

Με ενοχλεί ο αυταρχισμός. Ιεραρχίες είναι απαραίτητες. Πειθαρχία είναι αναγκαία. Η αποτελεσματικότητα προέρχεται από κοινή συμπεριφορά. Αλλά η κοινή συμπεριφορά πρέπει να είναι αποτέλεσμα πειθούς και η πειθώ αποτέλεσμα συζήτησης. Σε κρίσιμες στιγμές χρειάζεται η αποφασιστική παρέμβαση του υπεύθυνου. Έχω ζήσει ατελείωτες συζητήσεις όπου η πολλή κουβέντα οδηγεί σε απραξία. Όμως η στρατιωτική πειθαρχία δεν αρμόζει στα κόμματα και η συλλογικότητα είναι αναγκαία στα κόμματα και ενδεδειγμένη στο στρατό. Οι περισσότεροι συσπειρώνονται, δημιουργούν και μπορούν να κατευθύνουν αν συμμετέχουν σε διαδικασίες διαμόρφωσης γνώμης και δεν είναι εκτελεστές, μεταφορείς εντολών. Η πολιτική που θέλει να χαρίσει ελευθερία, να δημιουργήσει κριτικούς ανθρώπους πρέπει να προέρχεται από μία διαδικασία ελευθερίας και κριτική συζήτηση.

Με ενοχλεί ύψος εξουσίας που χαρακτηρίζεται από απόλυτη βεβαιότητα και αλαζονεία. Απόψεις υπάρχουν πολλές και πολλές ανόητες. Οι ημιμαθείς και οι επιπόλαιοι έχουν έτοιμες συνταγές συνήθως για το κάθε τι. Είναι πολλές φορές δύσκολο να αντιπαρατίθεται με κάθε άποψη, να εξηγείς ^{σε} κάθε περίπτωση. Αλλά σωστό είναι να επανεξετάζεις μία στάση, μία γραμμή, να ασχολείσαι με τα σοβαρά επιχειρήματα των αντιπάλων, να προσπαθείς να δημιουργείς συναινέσεις και συμφωνίες. Όλοι έχουν δικαίωμα να εκφράζουν γνώμη. Η γνώμη τους αντικρούεται με επιχειρήματα που αφορούν την ουσία της θέσης τους και όχι με επιχειρήματα που αφορούν τη συμπεριφορά τους ή τό παρελθόν τους.

Με ενοχλεί η προπαίτεια, η υπερβολή, το θράσος που χαρακτηρίζουν πολλές φορές πολιτικές τοποθετήσεις. Οι πολίτες χάνουν το μέτρο, εκπαιδεύονται σε μία υπερβολική και επιπόλαια αντιμετώπιση, στη φωνή αντί για τη σκέψη, στην εχθρότητα αντί για τη συνεννόηση.

Με ενοχλεί μία πολιτική που δεν εκπαιδεύει, δεν καθοδηγεί, δεν βελτιώνει τις συμπεριφορές, τις στάσεις, τη σκέψη. Μέσα από την πολιτική δημιουργούνται παραδείγματα, πρότυπα. Άν τα παραδείγματα είναι αρνητικά αυτό επηρεάζει τη συνολική κοινωνική πορεία. Γι' αυτό και οι κανόνες συμπεριφοράς πρέπει να είναι πιο αυστηροί και οι απαιτήσεις πιο ψηλές.

Με ενοχλεί η συνεχής επίκληση του πολιτικού κόστους. Μία παράταξη που σκέπτεται μόνο αν θα οφεληθεί ή όχι βραχυπρόθεσμα από ένα μέτρο δεν μπορεί να σχεδιάσει μακροπρόθεσμα, δεν μπορεί και να επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές. Καταδικάζει τον εαυτόν της σε μία τακτικίστικη συμπεριφορά που την οδηγεί να αναπαραγάγει συνεχώς αυτό που υπάρχει και τέλος σε αδιέξοδο και σε ήττα.

Ο πολύς κόσμος πιστεύει ότι ένας υπουργός πρέπει να αισθάνεται ευτυχισμένος, έχει ένα ζηλευτό αξίωμα, αναγνώριση και εξουσία. Η αντίληψη αυτή δεν ισχύει για μένα. Οι στιγμές άγχους, κούρασης ήταν ασύγκριτα περισσότερες από τις στιγμές ευχαρίστησης. Είναι βέβαια ευχάριστο να σε χειροκροτούν και μία κολακευτική προσφώνηση μπορεί ίσως να ικανοποιεί. Όμως οι ευχαριστήσεις αυτές είναι στιγμιαίες. Σημαντική είναι η ευχαρίστηση από το ολοκληρωμένο έργο να βλέπεις για παράδειγμα ^{ότι} οι εξαγωγές αυξάνονται, ότι ο πληθωρισμός πέφτει. Το ολοκληρωμένο έργο φαίνεται μετά όμως από καιρό. Μέχρι τότε κυριαρχεί το συναίσθημα της ανάγκης για μία συνεχή προσπάθεια, το αίσθημα αυτό συνδέεται με άγχος.

Τα εξωτερικά γνωρίσματα της εξουσίας, όπως η συμμετοχή στις επίσημες τελετές, η προσοχή των επισήμων, η φροντίδα του κράτους με αυτοκίνητα, ασφάλεια δεν με συγκινούν, με ενοχλούν μάλιστα. Αποφεύγω τελετές. Εκείνο που με έλκει είναι η δυνατότητα να δημιουργήσεις, να δώσεις στις εξελίξεις μία κατεύθυνση όπου πιστεύεις σωστή να φτιάξεις το καινούργιο. Σε τέτοιες περιπτώσεις ζεί κανείς με την πολιτική.

Ίσως άλλοι ^{που} έχουν την ίδια αντίληψη με μένα δεν αισθάνονται τόση πίεση όταν βρίσκονται υπεύθυνοι για μία προσπάθεια. Η πίεση προέρχεται από την επιθυμία για καλά οργανωμένη και μελετημένη δουλειά. Προτού ξεκινήσω μία δουλειά θέλω να έχω διαγράψει τις κατευθύνσεις που θα ακολουθήσω, να έχω σχεδιάσει την πορεία, μετά επιδιώκω συνεχή έλεγχο και παρακολούθηση. Η προχειρότητα και η έλλειψη συστήματος, οι μισές δουλειές με ενοχλούν. Αυτό με κάνει επίμονο, αυστηρό, ενοχλητικό μερικές φορές, με ταλαιπωρεί προπαντός τον ίδιο.

Πάντα υπάρχουν άνθρωποι που σε αντιπαθούν, γιατί τους ενόχλησες, δεν τους έδωσες προσοχή, τους έκρινες αυστηρά ή όχι σύμφωνα με εκείνο που περίμεναν. Δεν έχω πολλές αντιπάθειες. Προσπαθώ να βρώ στο συνομιλητή μου, στους συνεργάτες μου ένα σημείο κοινό, ένα στοιχείο που μπορεί να με βοηθήσει, κάτι πάνω στο οποίο θα μπορεί να δουλέψουμε μαζί. Έχω γι' αυτό συνεργασθεί χωρίς δυσκολία με

ανθρώπους δύσκολους, εγωιστές με ανθρώπους με έντονη προσωπικότητα. Μπορώ έτσι να αξιοποιώ πολύ καλά συλλογικές λειτουργίες, επιτροπές, συμβούλια.

Σας λένε ψυχρό.

Δεν νομίζω να είμαι. Είμαι αρκετά εσωστρεφής ενώ οι πολιτικοί είναι εξωστρεφείς. Από ένα πολιτικό περιμένεις ομιλίες, χαμόγελα, και θερμές χειραφτίες και όχι απόσυρση, περισυλλογή. Είμαι γι' αυτό εξαίρεση. Μ'αρέσει να έχω στιγμές ελευθερίας για τον εαυτό μου, ν'αναλογιστώ τη δουλειά και τη ζωή μου, να σκεφτώ με ησυχία το τι κάνω, να παρακολουθήσω από μακριά εξελίξεις.